

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

МАРТ – МЕСЕЦ СРПСКОГ ЈЕЗИКА 2024.

ПРОГРАМ ОБЕЛЕЖАВАЊА МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ПОДРУЖНИЦАМА ДРУШТВА

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
БЕОГРАД	Београд	<i>Избор најсмешније речи српскога језика</i> <i>Избор најлепше пословице српскога језика</i> <i>Избор најлепше рекламе и слогана за српски језик</i>	Београдска подружница Учитељи, наставници и професори Српског језика и књижевности београдских основних и средњих школа; ученици основних и средњих школа	Конкурс	<p>Најмлађи ученици слаће на конкурс најсмешније речи српскога језика уз образложење; ученици узраста од петог до осмог разреда треба да пошаљу најлепшу пословицу српскога језика уз образложење, а ученици средњих школа осмишљавају најбољу рекламу или слоган за српски језик.</p> <p>Популаризација манифестације укључивањем што већег броја ученика и наставника из основних и средњих школа у њено обележавање.</p> <p>Примарни циљ је развијање љубави према српском језику код деце и омладине, посебно код ученика разредне наставе. Учествовањем млађих ученика на конкурс, укључивањем њихових учитеља и родитеља оствариће се важан исход – да се у што ранијем узрасту укаже на значај очувања и неговања матерњег језика и говорне културе.</p>	25. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
НИШАВСКИ, ТОПЛИЧКИ, ПИРОТСКИ ОКРУГ	Ниш	<i>Вуков „Српски рјечник“ као први „роман лексикон“ српске књижевности</i>	Департман за србистику Филозофског факултета у Нишу, Подружница Ниш Проф. др Горан Максимовић	Предавање	У предавању ће пажња бити усмерена на израду и пријем Вуковог <i>Српског рјечника</i> (1818, 1852), на његове жанровске врсте (шљиве приче, легенде о јунацима и местима, загонетке, пословице, питалице, скаске и сл.), на карактеристичне значењске слојеве (прасловенски, предхришћански, хришћански, мухамедански) и сл. Тежиште предавања биће на одликама енциклопедијског приступа у Вуковом лексикографском методу, те на она књижевна својства која <i>Српски рјечник</i> чине првим „романом лексиконом“ у српској књижевности.	7. 3. 2024. Филозофски факултет у Нишу 18.00 часова
НИШАВСКИ, ТОПЛИЧКИ, ПИРОТСКИ ОКРУГ	Ниш	<i>Српски језик из перспективе говорника призренско-тимочке дијалекатске области</i>	Департман за србистику Филозофског факултета у Нишу, Подружница Ниш Проф. др Татјана Трајковић	Предавање	Кроз предавање ће бити дат преглед ставова према носиоцима призренско-тимочких говора и појашњење њиховог положаја у нашем друштву. Биће дат осврт на стигматизацију говорника са призренско-тимочке дијалекатске области и на положај призренско-тимочких говора међу самим његовим говорницима, као и у друштву уопште. Предавање указује на утицај стандардног варијетета српског језика на дијалекте и на стварање нових карактеристика у њима. Објашњава се положај дијалеката у настави српског језика и могућности које настава има како би унапредила своје садржаје, са циљем да се код ученика негује толерантнији однос према дијалектима и њиховим носиоцима. Основни циљ је да се у друштву подстакне интензивније превазилажење предрасуда које постоје према говорницима призренско-тимочке дијалекатске области.	12. 3. 2024. Филозофски факултет у Нишу 18.00 часова

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
НИШАВСКИ, ТОПЛИЧКИ, ПИРОТСКИ ОКРУГ	Ниш	<i>Англицизми под правописном лупом српског језика</i>	Департман за србистику Филозофског факултета у Нишу, Подружница Ниш Доц. др Александра Јанић	Предавање	Будући да су англицизми данас незаобилазни у различитим сферама српског језика, важно је познавати принципе и специфичности у писању англицизама. На пример, недоумице које се могу јавити су оне попут: <i>чат</i> или <i>чет</i> , <i>фрилансер</i> или <i>фриленсер</i> , <i>аква-аеробик</i> или <i>акваробик</i> , <i>беби-аларм</i> или <i>бејби-аларм</i> , <i>абдејтовати</i> или <i>андејтовати</i> , <i>чиз-кејк</i> или <i>чизкејк</i> , <i>кетрици</i> , <i>катрици</i> , <i>кертрици</i> или пак <i>картрици</i> . На овом предавању одговориће се на најчешћа питања у вези са писањем (новијих) англицизама, у складу са правописним правилима српског језика и нормативним препорукама.	20. 3. 2024. Филозофски факултет у Нишу 18.00 часова
КОСОВО И МЕТОХИЈА	Косовска Митровица, Звечан, Лепосавић, Зубин Поток	<i>Нове речи у медијима</i>	Подружница Косова и Метохије, Филозофски факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Огранак Вукове задужбине за Косово и Метохију Проф. др Марина Николић, др Слободан Новокмет	Радионица	Радионица је осмишљена тако да на занимљив начин презентује језик на друштвеним мрежама ученицима средњих школа. Тридесеторо ученика биће подељено у пет група – свака група имаће лаптоп на којем ће истраживати задатке обухваћене радионицом. За два сата, колико је предвиђено време за рад, учесници радионице се упознају са актуелним примерима српског језика на друштвеним мрежама и, уз помоћ предавача, уочавају нове речи у медијима. Они ће истовремено долазити до тачних одговора о правилној употреби речи и израза и поспешивати развој језичке културе.	26. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
КОСОВО И МЕТОХИЈА	Косовска Митровица, Звечан, Лепосавић, Зубин Поток	<i>Мало правописа уз кафицу – негујмо српски језик</i>	<p>Подружница Косова и Метохије, Филозофски факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Огранак Вукове задужбине за Косово и Метохију</p> <p>Проф. др Валентина Питулић, др Марија Миљковић, мср Аница Радосављевић, мср Маријана Стојковић</p>	Радионице Презентације	<p>Приметно је да велики број људи греша приликом изговарања или писања одређених речи и израза. Зато су издвојене најчешће грешке и осмишљени и дизајнирани флајери са дијалозима чији су саставни део правилно написане речи истакнуте зеленом бојом (нпр. <i>да ли, сумњам, не знам, с обзиром на то, прекјуче</i> и др.)</p> <p>На једном од флајера налази се осмосмерка у којој треба пронаћи нормиране речи – понављање исправно изговорене/написане речи приликом тражења у осмосмерци утицаће на то да се она запамти у том облику (по принципу, истичемо оно што је правилно и то и памтимо).</p> <p>Флајери ће бити постављени на столовима у угоститељским објектима како би били видљивији што већем броју гостију. На тај начин, учачавањем честих грешака, утицаће се на усвајање основних правила граматике српског језика код грађана Косова и Метохије, као и на побољшање њихове језичке културе.</p>	Током марта
РАСИНСКИ ОКРУГ	Крушевац	<i>Актуелна језичка питања</i>	<p>Подружница у сарадњи са професорима Филолошког факултета у Београду, Народном библиотеком Крушевац и Радио-телевизијом Крушевац</p>	Предавање	<p>Стручно предавање о актуелним језичким питањима са циљем стручног усавршавања наставника и подизања свести о значају српског језика у свим областима друштвеног живота.</p> <p>Очекивани исходи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наставници схватају значај сталног стручног усавршавања. 2. Ученици разумеју важност неговања и чувања матерњег језика. 	Прва половина марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
РАСИНСКИ ОКРУГ	Брус, Крушевац, Александровац, Трстеник, Варварин, Ћићевац	<i>Језику у част</i>	Наставници и ученици основних и средњих школа Расинског округа, Центар за стручно усавршавање Крушевац, Радио-телевизија Крушевац	Поетски наградни конкурс	<p>Ученици су обавештени о темама за самосталне поетске радове; у року од двадесет дана треба да пошаљу радове на мејл адресу Центра за стручно усавршавање.</p> <p>Комисија ће прегледати радове и одабрати по три најбоља рада у категорији основних и средњих школа након чега ће ученици бити обавештени о наградама како би присуствовали свечаној додели награда.</p> <p>Циљ конкурса је неговање уметничких и језичких способности ученика, богаћење речника, развијање љубави према поезији и уметничком стваралаштву.</p> <p>Очекивани исходи: ученици поспешују знање о врстама стихова, строфи, рими и одликама песничког језика.</p>	Друга половина марта
РАСИНСКИ ОКРУГ	Крушевац	<i>Школски театар</i>	Мирјана Гашић и Ивана Несторовић, професори Српског језика и књижевности, Културни центар Крушевац	Позоришна радионица	<p>Циљна група за ову активност су чланови драмских секција основних и средњих школа.</p> <p>Професори припремају одговарајући материјал – драмски текст кроз који ће током радионице провести ученике.</p> <p>Циљеви радионице: упознавање ученика са свим особеностима и специфичностима и одликама драме као књижевног рода; развијање љубави према позоришту и драмским текстовима.</p> <p>Очекивани исходи: ученици знају појмове сценског говора, покрета, схватају процес трансформације глумца приликом оживљавања одређеног драмског лика.</p>	Током марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
РАСИНСКИ ОКРУГ	Крушевац	<i>Чувајмо и негујмо српски језик</i>	Професори Српског језика и књижевности у сарадњи са Радио-телевизијом Крушевац и новинама „Град“	Трибина Презентација	<p>У емисијама јутарњег програма и емисијама о култури гостоваће професори и ученици који ће представљати по једну актуелну тему из области језика.</p> <p>Циљеви: развијање свести о значају неговања и чувања српског језика код целокупне друштвене заједнице Расинског округа.</p> <p>Припадници различитих генерација, професија и интересовања разумеће и схватиће значај чувања и неговања српског језика, нарочито у свакодневnoj комуникацији.</p>	Током марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Недаће са „родно осетљивим језиком“ и муке које нас чекају од маја ове године</i>	Народна библиотека Смедерево, струковно удружење наставника, Гимназија, Смедерево Проф. др Александар Милановић	Предавање	<p>Усвајање Закона о родној равноправности донело је и велики преседан у српској језичкој политици од настанка српскога стандардног језика у 19. веку до данас: по први пут је нормирање језика „прескочило“ језичку праксу и ослонило се на политички диктат и Закон који уводи вербални деликт, као и драконске казне за непоштовање језичких одредби.</p> <p>Процес усвајања Закона и свих језичких регулатива у њему извршен је без учешћа било које од релевантних србистичких институција: Одбора за стандардизацију српског језика, катедара за српски језик, Матице српске, Друштва за српски језик и књижевност Србије итд.</p> <p>На предавању ће се указати на све опасности које језичке одредбе из Закона носе како за наставну праксу тако и за било који облик јавне комуникације у Републици Србији. Посебан акценат биће на интеракцији са публиком, односно на отварању дискусије у вези са добрим и лошим странама „родно осетљивог језика“.</p>	13. 3. 2024. Гимназија, Смедерево 19.00 часова

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>О писцима – речју и музиком</i>	Друштво за српски језик и књижевност за Подунавски округ, Центар за културу Смедерево Проф. др Мина Ђурић, студенти, наставници и сарадници Филолошког факултета Универзитета у Београду	Драматизовано интермедијално предавање	<p>Кроз драматизацију интермедијалног предавања <i>О писцима – речју и музиком</i> представиће се интердисциплинарни спојеви наставног и научног приступа делима српске књижевности различитих векова.</p> <p>Како су неки од књижевних стваралаца и проучавалаца књижевности говорили о песницима подвлачећи управо музичке феномене у њиховом опусу? Због чега је од старијих до савремених књижевности утисак синкретичности литерарног текста и мелодије изразито важан и чему доприноси? Колико корелација међу дисциплинама и уметностима продубљује рецепцију књижевног текста?</p> <p>У литерарним и мелодијским тумачењима Радичевићевих, Змајевих, Андрићевих и дела других стваралаца српске књижевности показаће се шта све представља концепт вербалне музике и колико је за контекстуализацију књижевноуметничког остварења у доменима савремене наставе, науке и шире рецепције литерарних прилога драгоценост истацање и интермедијалног прожимања са другим уметностима, а у овом случају нарочито са музиком.</p>	18. 3. 2024. Концертна дворана Центра за културу Смедерево 19.00 часова

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Узми парче правописне торте</i>	Олга Терзић, Миљана Кравић, Људмила Вуковић, у сарадњи са РЦ Смедерево	Радионица	<p>Једна група малих ловаца на грешке имаће задатак да уочи правописне грешке у штампаним медијима, друга група треба да препозна правописне грешке на друштвеним мрежама, трећа група проучаваће грешке на телевизији док ће откривање правописних пропуста забележених у непосредном окружењу (на улицама Смедерева) и у свакодневnoj вршњачкој комуникацији бити задатак за четврту групу ученика основних школа.</p> <p>Свака група прелази један спрат правописне торте, а потом се групе ротирају (како би свака имала прилику да пређе све спратове правописне „посластице“).</p> <p>У завршном делу се кроз игровне активности и занимљива вежбања проверава знање ученика, а најбољи познаваоци достижу врх правописне торте на којем се налазе награде (књиге).</p> <p>Ученици ће лако и брзо отклонити све недоумице које имају у вези са правилним писањем и говорењем, постаће свесни да је поштовање правописних правила неопходно за очување језика и развој језичке културе код сваког појединца.</p>	11. 3. 2024. Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево 18.00 часова
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Означи тренутак</i>	Вања Стојковић, Марија Пикулић Ивана Пармантије, наставници Српског језика и књижевности ОШ „Јован Јовановић Змај“, Смедерево	Радионица	<p>Букмаркери ће бити осликани мотивима који представљају српски језик и књижевност и обогаћени цитатима из познатих књижевних дела. Такође, сваки обележивач имаће и кићанку коју ће ученици сами направити.</p> <p>Циљ радионице је подстицање креативности код ученика при изради обележивача књига (букмаркера), истицање важности читања књига, одлазака у библиотеке, позајмљивања и куповања књига.</p> <p>Разменом креативних идеја ученици ће показати маштовитост и љубав према књизи.</p> <p>Радионица ће бити хуманитарног карактера, те ће се на тај начин подстаћи емпатија и развој исправних навика код ученика.</p>	Друга недеља марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Књижевност и језик истражи, на делу сад знање покажи!</i>	Олга Терзић, Миљана Кравић, Људмила Вуковић, у сарадњи са РЦ Смедерево	Квиз	<p>Питањима у квизу, направљеном у <i>Кахут</i> апликацији, обухваћени су наставни садржаји језика, језичке културе и књижевности од петог до осмог разреда.</p> <p>Екипе које учествују у квизу су четворочлане (чине их по један ученик петог, шестог, седмог и осмог разреда). Свака екипа има мобилни телефон помоћу којег приступа питањима.</p> <p>Циљ активности: провера стеченог знања из граматике и књижевности на занимљив и креативан начин, подстицање мотивације ученика, поспешивање социјалних вештина и дружења, а првенствено неговање љубави према српском језику и књижевности.</p>	<p>26. 3. 2024.</p> <p>Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево</p> <p>18.00 часова</p>
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедерево	<i>Оћу да ви појем врањанско</i>	Сценска секција Гимназије у Смедереву	Музичко-поетско вече	<p>Програм <i>Оћу да ви појем врањанско</i> представиће врањске градске песме у <i>Коштани</i> Боре Станковића. Повод за ову активност је 130 година од почетка стваралаштва Боре Станковића и 100 година од последњег издања драме <i>Коштана</i> за живота писца.</p> <p>Врањска градска песма налази се на листи нематеријалног културног наслеђа Србије. Настала у чаршији, из истинитих животних прича, пева о конкретним догађајима и личностима Врања, а својим сетним, топлим и меланхоличним тоновима буди најдубља осећања.</p> <p>Циљ је представити: 1. врањску градску песму као спој књижевног и музичког стваралаштва; 2. особености књижевног дела на дијалекту; 3. генезу песама које се певају у драми <i>Коштана</i> (порекло, питање ауторства, тематика...)</p> <p>Програм изводи драмска група школске сценске секције, вокални солисти, хор и фолклор.</p>	<p>14. 3. 2024.</p> <p>Гимназија, Смедерево</p>

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Олгин језички кутак</i>	Марија Јагличић, наставник Српског језика и књижевности, ученици петог и седмог разреда ОШ „Олга Милошевић“, Смедеревска Паланка	Радионице	<p>У пријатном језичком кутку ОШ „Олга Милошевић“ издвојиће се неколико језичких игара кроз које ће се учесници радионица упознати са типичним грешкама које се јављају у говору и писању великог броја људи, у медијима (у новинама, на телевизији) и песмама актуелних музичких извођача. Такође, учесници језичких креативних радионица подсетиће се старих, лепих речи које се данас ретко користе.</p> <p>Циљ активности је популаризовање српског језика у јавности и истицање значаја очувања правилног говорења и писања. <i>Олгин језички кутак</i> налазиће се на штанду у центру Смедеревске Паланке где се окупља велики број грађана.</p>	4–10. 3. 2024.
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Језички лавиринт</i>	<p>Аутор: Нада Вулићевић</p> <p>Наставници Српског језика и књижевности, ученици основних школа Смедеревске Паланке</p>	Квиз	<p>Свака школа бира једног српског писца и на основу изабраног одломка прави задатке из језика и језичке културе. На почетку надметања представници школских екипа, које чине ученици од петог до осмог разреда, извлаче коверту у којој се налази одломак и на основу одломка морају да препознају писца. Задатак сваке групе је да прође кроз сва припремљена питања. Тачним одговорима екипе прелазе на следеће нивое који су сложенији (ако не одговоре тачно, враћају се на претходни ниво).</p> <p>За сваки тачан одговор ученици добијају по два слова (самогласник и сугласник), припремљена у коверти заједно са задатком. Победник је екипа која најбрже направи најдужу реч.</p> <p>Такмичење се одвија у школском дворишту и свака школа/екипа има свој простор на коме стоји слика писца и лого манифестације <i>Март, месец српског језика</i>.</p>	Последња недеља марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Српски језик је поезија!</i>	<p>Аутори: Нада Вулићевић, Јована Аврамовић Маринковић, Марија Јагличић</p> <p>Наставници Српског језика и књижевности, ученици основних школа</p>	Радионице	<p>Ученици у својим школама, уз сугестије ментора-наставника, праве разгледнице са мотивима књижевних дела српске књижевности, српских писаца, родних кућа наших писаца. На позадини сваке разгледнице налази се нека језичка недоумица, написано правило или цитат из књижевних дела. Разгледнице ће ученици основних школа поклањати грађанима на јавним местима у Смедеревској Паланци.</p> <p>Циљеви: подстицање креативности, ширење свести о значају чувања језика, подстицање љубави према књижевности код ученика, али и код ширег грађанства.</p>	Трећа и четврта недеља марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Језикопротрес</i>	<p>Професори Паланачке гимназије:</p> <p>Бојана Ђорђевић, Олгица Лазих, Снежана Милутиновић, Ивана Лукић, Марија Поповић, Мирјана Јањић, Јелена Ђурић,</p> <p>ученици гимназије, ученици основних школа</p>	Квиз	<p>Квиз <i>Језикопротрес</i> је прошле године окупио много учесника, ученика и наставника, наишао је на одличне реакције, те је одлучено да постане традиционалан и из године у годину се обогађује новим садржајима.</p> <p>Садржаји језика, језичке културе и књижевности, заступљени у програмима наставе и учења у основној и средњој школи, обухваћени су питањима у квизу која су различите тежине.</p> <p>По пет ученика из свих основних школа у паланачкој општини биће гости Паланачке гимназије и учествоваће у квизу.</p> <p>Циљ активности: обнављање и утврђивање ученичких знања о језику и књижевности кроз игру, забаву и дружење; припрема ученика основних школа за завршни испит из српског језика, њихово упознавање са новом школском средином, јачање сарадње међу школама.</p>	22. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Речи у нестајању – речи у настајању</i>	Стручно веће наставника Српског језика и књижевности <i>Паланачке гимназије</i> Наставници, ученици гимназије, шира публика	Радионица Изложба	Школска манифестација <i>Речи у нестајању – речи у настајању</i> осмишљена је ради популаризације српског језика - поред ученика и наставника окупиће и ширу публику. Са реализацијом активности је започето 21. фебруара када је Међународни дан матерњег језика. Четири одељења 2. разреда гимназије анкетирани су и на основу анкета реализовано је истраживање за три предвиђене категорије речи: 1. <i>Реч године</i> ; 2. <i>Лажиреч</i> ; 3. <i>Нова реч</i> . Прикупљен корпус биће представљен на плакатима у холу гимназије.	21. 2. 2024. Представљање истраживања током марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Изложба архаизама</i>	Стручно веће наставника Српског језика и књижевности <i>Паланачке гимназије</i> Наставници и ученици гимназије, шира публика	Изложба	Манифестација <i>Речи у нестајању – речи у настајању</i> , отворена на Међународни дан матерњег језика, прошириће се у марту изложбом архаизама. У холу школе биће изложени стари предмети (нпр. заструг, старе тканине...), затим старински колачи (салчићи, пољупчићи и др.). Изложбом ће се млађим генерацијама приближити застареле, већ заборављене речи. Уједно, ученици ће уочити како су понекад старе речи лепше, пријатније, милозвучније од речи које се данас користе. Циљ активности: подстицање интересовања ученика за заборављене предмете и њихове називе, буђење осећања припадности српској култури путем језика, повезивање са нашом традицијом и коренима.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Смедеревска Паланка	<i>Дрво матерњег језика</i> <i>Букет најлепших речи</i>	Стручно веће наставника Српског језика и књижевности <i>Паланачке гимназије</i> Наставници и ученици гимназије, шира публика	Радионице	<p>1. Радионица <i>Дрво матерњег језика</i> – Хорацијево <i>Писмо Пизонима</i> послужило је као инспирација за дрво-језик које ће бити насликано на великом хамеру и постављено у холу школе. На листовима опалим са дрвета биће исписане застареле речи, на врху крошње налазиће се нове речи, а у средини речи које се често користе и које треба да задржимо у активном лексичком фонду. Циљеви: усмеравање пажње на језик и речи којима ученици изражавају однос према реалијама које их окружују; подстицање упитаности сваког појединца о употреби нових речи и сопственом изражавању.</p> <p>2. Радионица <i>Букет најлепших речи</i> – на латицама цветова биће исписане речи које ученици гимназије сматрају најлепшим (очекивани одговори: <i>срећа, радост, мајка, топлина, љубав...</i>) Циљеви: развијање лепих осећања и толеранције код ученика; спознаја да неке <i>речи у нестајању</i> могу лепше и дубље да изразе наше мисли и осећања од <i>речи у настајању</i>.</p>	Средином марта
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	Велика Плана	<i>Бирај речи, неписменост лечи</i>	Милица Матић, Николета Николић, Витеза Дабижљевић, Јелица Милићевић, Сениша Павловић, Весна Стојковић, наставници Српског језика и књижевности, ученици средњих школа	Квиз	<p>У квизу ће учествовати шест школских екипа, по две екипе из сваке средње школе у Великој Плани. Екипе које се у квизу надмећу су четворчлане (чине их по један ученик првог, другог, трећег и четвртог разреда). Квиз обухвата садржаје језика, језичке културе и књижевности и састоји се од четири облика питања: 1. <i>Скривалица</i>; 2. <i>Састави најдужу реч</i>; 3. <i>Препознај о коме је реч</i>; 4. <i>Асоцијације</i>.</p> <p>Циљ квиза је подизање свести о значају чувања и неговања српског језика и књижевности. Исход: ученици стичу нова сазнања о српским писцима и српском језику кроз игру и дружење.</p>	21. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Ковин	<i>Кад мурали проговоре</i>	Маша Вулетих, ученици средњих школа, чланови рецитаторске секције Гимназије и средње стручне школе „Бранко Радичевић“, Ковин	Радионица	У сарадњи са професорима менторима ученици бирају стихове познатих српских песника и уметника чији мурали красе улице града, припремају изражајно казивање, а потом казују стихове пред муралима и окупљеним суграђанима. Циљеви: развијање и неговање културе говора, родољубља и естетских вредности код ученика. Исходи: ученици ће наставити да негују и усавршавају своје читалачке навике и биће подстакнути на самостално литерарно и песничко стваралаштво.	Друга половина марта
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Ковин	<i>„Српски рјечник“ у кухињи</i>	Маша Вулетих, наставник Српског језика и књижевности, ученици 2. разреда информатичког и гимназијског смера Гимназије и средње стручне школе „Бранко Радичевић“, Ковин, ученици 2. разреда смера кувар и професор ментор Жељка Петровић, Средња стручна школа „Васа Пелагић“, Ковин	Радионица	Уз менторство професора ученици израђују презентације након истраживачког рада и проучавања корпуса кулинарске терминологије у Вуковом „Српском рјечнику“. Своја истраживања презентују у средњој стручној школи вршњацима, ученицима куварског смера, будућим куварима који на основу једног од одабраних термина спремају у школској кухињи храну по Вуковим записима. У финалу реализације програма дегустира се припремљена храна. На креативан начин ученици ће представити „Српски рјечник“, капитално дело наше лексикографије, посебно његову кулинарску терминологију. Активност садржи практичну примену (циљ је да оно што ученици науче <i>сада</i> и <i>овде</i> примене <i>некада</i> и <i>тамо</i>). Исходи: Уз унапређивање знања, вештина и практичних искустава, код ученика ће се подстаћи развијање социјалних односа и неговање дружења. У успостављању корелација и побољшању међупредметних компетенција унапредиће се настава, као и сарадња међу школама.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Баваниште	<i>Златно руно у нашем сокаку – трагом Борислава Пекића</i>	Душан Симић, наставник Српског језика и књижевности, ученици предметне наставе ОШ „Бора Радић“, Баваниште, огранак градске библиотеке „Теофило Димић“, Баваниште, библиотекар	Презентација Изложба	Уз менторство наставника, ученици израђују плакате/презентацију о животу, раду и делу Борислава Пекића, познатог књижевника, а потом презентују свој рад у огранку библиотеке. Библиотекари постављају изложбу Пекићевих дела и учествују у раду са ученицима и наставником. Циљеви: развијање и неговање српског језика и књижевности, развијање естетских вредности, неговање читалачких навика, развијање родољубља код ученика.	Прва половина марта
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Ковин, Вршац, Бела Црква, Пландиште	<i>Српски језик има само нас</i>	Ученици основних и средњих школа општина Ковин, Вршац, Бела Црква и Пландиште, наставници, ментори ученика, Библиотека „Вук Караџић“, Ковин	Литерарни наградни конкурс	Уочи манифестације, током фебруара школама су прослеђене пропозиције наградног конкурса и теме прилагођене узрасту ученика. Уз сугестије ментора, наставника Српског језика и књижевности, ученици пишу литерарне радове и шаљу их на конкурс. Стручни жири вреднује пристигле радове, награђује и похваљује најбоље учеснике и њихове менторе на пригодној свечаности која ће представљати финалну активност манифестације <i>Март, месец српског језика</i> у Библиотеци „Вук Караџић“ у Ковину. Манифестација се афирмише у локалним општинским и окружним медијима. Циљеви: неговање српског језика и читалачке културе, подстицање деце и омладине на самостално литерарно стваралаштво и његова афирмација.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Вршац	<i>Књижевни сусрет са Драганом Младеновић</i>	Симонида Јурић, наставник Српског језика и књижевности, ученици ОШ „Вук Караџић“, Вршац	Трибина	<p>Ученици представљају књижевницу и њен стваралачки опус, а затим читају њене песме. Планира се интерактивно учешће публике и разговор ученика са књижевницом.</p> <p>Циљеви: подстицање ученика на литерарно стваралаштво, развијање естетичких, језичких и стваралачких компетенција код ученика.</p> <p>Исходи: ученици ће бити мотивисани да надаље развијају свој таленат, упознаће стваралаштво књижевнице и размењиваће идеје са њом. Усвајаће књижевноуметничке вредности књижевних дела, уочаваће значај писане речи, богатиће свој стваралачки свет.</p>	Средином марта 2024.
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Вршац	<i>Колико познајем матерњи језик</i>	Наставници Српског језика и књижевности, ученици основних и средњих школа Вршца	Квиз	<p>Ученици средњих школа припремају квиз за своје другове и другарице из основних школа и реализују га. Питања у квизу обухватају област граматике.</p> <p>Циљеви: 1. вршњачко учење; 2. развијање љубави према матерњем језику; 3. развијање лингвистичких компетенција код ученика.</p> <p>Исходи: Ученици ће разумети значај српског књижевног језика за културу нашег народа; примењиваће садржаје из граматике стечене у основној школи; показаће колико примењују правописну норму и колико разумеју значење непознатих речи, синонима, хомонима...</p>	Током марта 2024.

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Вршац	<i>Вече младих песника</i>	<p>Аутор: проф. Гордана Ковачевић, професор Српског језика и књижевности ОШ „Јован Стерија Поповић”</p> <p>Реализатори: ученици основних школа, Даниела Радосав Николић, Весна Марјанов, Зорица Барта, Јулијана Билић, Невена Кресоје, Александра Раушки, Тања Стефанов, Симонида Јурић, Орнела Влашић Ловрић, Нада Тодоровић, ОШ „Јован Стерија Поповић”, Градски музеј Вршац</p>	Књижевно вече	<p>Представљање талентованих ученика основних школа и њиховог прозног и поетског стваралаштва. Ученици ће читати или казивати своје стихове или прозне текстове, а потом ће, у завршном делу активности, и професори ствараоци представити своја књижевна дела.</p> <p>Циљеви: подстицање ученика на литерарно стваралаштво, развијање естетичких, језичких и стваралачких компетенција код ученика.</p> <p>Исходи: ученици ће бити мотивисани да надалје развијају свој таленат, упознаће стваралаштво својих вршњака и размењиваће идеје са њима. Усвајаће књижевноуметничке вредности књижевних дела, уочаваће значај писане речи, богатиће свој стваралачки свет. Знаће да препознају књижевне узоре, а међу њима и своје професоре.</p>	Последња недеља марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Вршац	<i>Јавни час калиграфије</i>	Никола Митровски, професор Ликовне културе, ученици Хемијско-медицинске школе, Вршац		<p>Ученици Хемијско-медицинске школе (смер графички дизајн) припремају презентацију и држе радионицу калиграфије својим друговима из основних школа Вршца.</p> <p>Циљ активности: на занимљив начин средњошколци основцима приближавају калиграфију и основне технике уметничког писања, кроз богата визуелна решења мотивишу их на стваралаштво.</p> <p>Исходи: Кроз вршњачко учење развија се естетска компетенција, стваралаштво, сарадња...</p>	
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Панчево, Опово, Ковачица, Алибунар	<i>Књижевним караваном кроз равни Банат</i>	Наставници Српског језика и књижевности, ученици основних и средњих школа	Књижевни караван	<p>Књижевни караван је замишљен тако да свака основна и средња школа на територији општина Панчево, Опово, Ковачица и Алибунар направи велики плакат на коме ће представити знаменитог књижевника чије име носи школа или знаменитог књижевника који је живео и радио на територији коју обухватају општине ове подружнице.</p> <p>Плакати ће садржати занимљиве и мање познате чињенице о знаменитом књижевнику. Биће изложени у Дому омладине и доступни јавности.</p>	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Панчево	<i>Епски јунаци у савременом окружењу</i>	Ана Кајловиц, наставник Српског језика и књижевности, ОШ „Братство – јединство“, Панчево, наставници других основних и средњих школа	Радионица	Радионица ће се одржати у Градској библиотеци у Панчеву. Циљ радионице је обука наставника како да се на занимљив и креативан начин ученицима приближи народна епика кроз проналажење мотива и елемената народне епике у свакодневном животу и окружењу.	Друга половина марта
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Панчево	<i>Мотив воде у српској књижевности</i>	Струковно удружење наставника, Градска библиотека Панчево Проф. др Софија Милорадовић	Предавање	У Градској библиотеци у Панчеву проф. др Софија Милорадовић одржаће предавање чија је тема мотив и симболика воде у српској књижевности. Циљ овог предавања је да се наставницима и ученицима (учесницима Такмичења из књижевности <i>Књижевна олимпијада</i>) на један другачији начин и кроз компаративни приступ приближи тумачење мотива воде у књижевности.	Друга половина марта
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Панчево	<i>Све јунаке по имену знадем</i>	Струковно удружење наставника, Градска библиотека Панчево Миливој Бајшански, аутор књиге	Књижевно вече	На промоцији књиге биће направљен осврт на јунаке у епским песмама које је Вук Караџић забележио од народног певача Тешана Подруговића. Циљ књижевног сусрета је продубљивање знања о народној књижевности и традицији, подстицање чувања националног и културног идентитета.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ	Панчево	<i>Колико познајем српски језик</i>	Драгомир Бурнаћ, Бојана Тадић, Марија Вељковић, Марија Поповић, Силвана Новаковић, наставници Српског језика и књижевности, ученици основних и средњих школа Панчева	Квиз	Квиз је намењен ученицима завршних разреда основних и средњих школа. Питања ће обухватити области историје и развоја српског књижевног језика. Циљеви: проширивање знања о историји српског књижевног језика, подстицање додатног учења, неговање сарадње и тимског рада.	Друга половина марта
КОЛУБАРСКИ ОКРУГ	Ваљево	<i>Зашто се каже?</i>	Стручно веће наставника Српског језика и књижевности Основне школе „Нада Пурић”, Ваљево, ученици основних и средњих школа Ваљева, шира публика	Изложба	Изложба језичких недоумица биће постављена у Матичној библиотеци „Љубомир Ненадовић" у Ваљеву (највероватније на Позајмном или Дечјем одељењу), у простору где се може окупити више публике. Трајаће бар једну недељу током марта (или у зависности од интересовања). План је да се направи интерактивни каталог изложбе и да се све активности промовишу путем медија и друштвених мрежа. Као завршна активност биће организован квиз за ученике предметне наставе основних школа, прављен у <i>Кахут</i> апликацији.	Током марта

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
КОЛУБАРСКИ ОКРУГ	Ваљево	<i>О речима, са писцима</i>	Садашњи и некадашњи ученици, професори Ваљевске гимназије и других школа, завичајни писци, библиотекари Матичне библиотеке „Љубомир Ненадовић“, Ваљево	Радионице Трибине	Током радионица и трибина, које ће се одржавати у ђачком клубу „Гимназијалац“, свечаној сали, школској библиотеци Ваљевске гимназије, у Музеју завичајних писаца, на Тргу песништва, кроз игровне активности представиће се награђене секције и часописи, разговараће се о уџбеницима српског језика за странце, важности познавања значења речи, о читању и писању. Ученици ће у сарадњи са професорима креирати и делити грађанима обележиваче за књиге са језичким неоумицама и цитатима из књижевних дела завичајних стваралаца. Писце, научне раднике, госте трибина откриваће ученици кроз игре асоцијација, претражујући речнике, књиге и електронске садржаје, а потом ће креирати позивнице за њихово гостовање. Сарадничким, стваралачким активностима и разменом примера добре праксе развијаће се стратегије учења, јачати језичка култура и читалачки укус. Разумеће се значај библиотеке за лични развој и важност припадности културним заједницама.	Сваке седмице у марту
КОЛУБАРСКИ ОКРУГ	Љиг	<i>Поход стазама Милована Данојлића</i>	Наставничко удружење Љига, Градска библиотека „Милован Данојлић“, Љиг Ученици и наставници основних и средњих школа Колубарског округа	Радионица у природи	Током похода који ће бити реализован на релацији Љиг – Ивановци (родно место песника Милована Данојлића) евоцираће се сећање на песниково рано школовање и пут који је свакодневно прелазео до гимназије у Љигу читајући у ходу и упијајући звуке и пределе завичаја као основу свог стваралаштва. На тој стази, која вијуга поред родне куће књижевника, његове цркве задужбине и песниковог гроба, ученици ће на унапред одабраним местима, књижевним и реалним топонимним тачкама говорити одломке из дела књижевника, као и његову поезију. Поход ће се завршити у сеоској школи где је песник научио прва слова. Активност ће бити својеврстан омаж Дану поезије, Миловану Данојлићу, лепоти завичаја и српског језика, али и природи као непресушној инспирацији уметника.	21. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД/ ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
КОЛУБАРСКИ ОКРУГ	Осечина	<i>Језик некад и сад – говоримо ли још увек српски?</i>	Лингвистичка секција Образовно-васпитног центра „Браћа Недић“, Драгица Пуљезевић, наставник Српског језика и књижевности Ученици, њихови родитељи, баке деке, комшије, мештани Осечине и околних села	Радионице Презентације Изложба	Презентација архаизама и дијалектизама овог краја, топонима, старих имена, родбинских веза, веровања и обичаја. Као контраст овој теми приказаће се резултати истраживања лингвистичке секције о заступљености ћирилице и латинице у Осечини у јавној употреби, као и недоумице које је изазвала родна равноправност у језику. Биће одржана и „Мала школа великих правописних недоумица“. Активности: – Израда плаката који ће бити залепљени на најпрометнијим местима у Осечини (пошта, књижара, општина, вртић...) а биће постављени и на неколико сајтова; – анкете на основу којих ће се у истраживању проверити у коликој мери се данас познају родбинске везе и односи (анкете ће ученици спровести у комшилуку, фирмама и установама у Осечини; – изложба <i>Ако нестане српски језик, нестаћемо и ми</i> (презентација корпуса сакупљеног у истраживању); – предавања о најчешћим језичким недоумицама (одржаће их ученици у јавним установама Осечине); – постављање најзанимљивијих делова из монографије <i>Говор нашег краја</i> , зборника радова Лингвистичке секције, на школски сајт и сајт Општине.	Током марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ТОПЛИЧКИ ОКРУГ	Прокупље, Блаце, Куршумлија	<i>Оком севни, грлом певни</i> (200 година од рођења Бранка Радичевића)	<p>Аутор: Милка Тошић</p> <p>Координатори: Соња Миљковић, Драгана Петровић, Биљана Радмановић (Прокупље); Весна Миљаковић (Блаце); Јасна Спасојевић, Горица Ђорђевић (Куршумлија)</p> <p>Реализатори: ученици и наставници Српског језика и књижевности основних и средњих школа Прокупља, Блаца, Куршумлије, уз подршку наставника Музичке културе, Ликовне културе, Информатике и рачунарства</p>	Радионице Квиз Натпевавање	<p>Завршној манифестацији претходе радионице на којима се мотивисани ученици (такмичари) припремају. Очекује се да се ученици упознају са песничким делом, књижевном епохом, Вуковим кругом, биографијом, књижевнотеоријским појмовима.</p> <p>Квиз је троделан: 1. средњошколске екипе се натпевавају тако што настављају задате стихове (тачно и интерпретивно); 2. основци проверавају познавање поезије (на избору од десет одабраних и задатих лирских песама), одређују теме, мотиве, врсте стиха, стилско-изражајна средства, одступања од стандардног језика, лексичке односе, препознају биографске податке, обележја епохе и историјског времена, значај песничке појаве; 3. средњошколци у задатом времену приказују задату песму водећи рачуна о елементима књижевне анализе, тумаче и лепо усмено казују (у задатом временском оквиру).</p> <p>За радионице је изабран корпус песама, основцима дати типови могућих питања и које елементе одговор треба да садржи. Питања су углавном отворена и траже образложење. Циљ је да ученици правилно говоре и разложно излажу.</p> <p>Надметање и натпевавање биће прожето музичко-сценским извођењем компонованих Бранкових песама. Очекује се да ликовне секције ураде оригиналне повеље за учеснике завршне манифестације са мотивима из главне теме.</p> <p>Манифестација се одржава у исто време у три града. У публици су учесници радионица, заинтересовани ученици из свих школа, наставници, гости из институција културе, родитељи, грађани. Манифестација ће бити медијски праћена.</p>	28. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
МАЧВАНСКИ ОКРУГ	Шабац	<i>Негујмо српски језик</i>	Дарија Теодоровић Мирковић, Маријана Лукић, Катарина Марковић, Мирјана Перишић, наставници Српског језика и књижевности, ученици петог и шестог разреда ОШ „Јанко Веселиновић“, Шабац Ученици, наставници, суграђани	Радионица Презентација	<p>На паноима које ће ученици израђивати уз консултације са наставницима биће исписане најчешће грешке у говору и писању и исправни облици. Направљени плакати биће постављени унутар школе, али и на видним јавним местима, у излозима околних објеката (продавнице, апотеке, банке, пекаре...) Посебно ће се обратити пажња на грешке фреквентне у свакодневној комуникацији и грешке на друштвеним мрежама, као и на грешке везане за делатност објеката.</p> <p>Циљ је да ученици истражују језичке недоумице српског језика и да уче исправљајући те грешке. Такође, циљ је да јавност постане свесна важности очувања и неговања матерњег језика, да послодавци и сви други спознају значај правилног говора и писања.</p> <p>Очекивани исходи: очековања су да ће јавност (грађани) позитивно одреаговати и да ће транспарентност ових садржаја допринети да се неке укореење неправилности исправе.</p>	18–22. 3. 2024.
МАЧВАНСКИ ОКРУГ	Шабац	<i>Капетан Џон Пиплфокс</i>	Олга Гемовић, наставник Српског језика и књижевности, ученици петог разреда ОШ „Лаза К. Лазаревић“, Шабац	Представа	<p>Ученици изводе познато драмско дело Душка Радовића.</p> <p>Циљеви: развијање љубави према књижевности, стварање читалачких навика, оспособљавање ученика за изражавање мисли и осећања, развој креативног и критичког мишљења, неговање културе усменог изражавања, унапређивање невербалне комуникације.</p> <p>Исходи: ученици разумује и емотивно доживљавају дело, разликују аутора од драмског лица, уочавају разлике у карактеризацији ликова, примењују основна начела дикције, изражајно интерпретирају уметнички текст. Код посетилаца се развија љубав према књижевности и позоришту.</p>	Друга половина марта Културни центар Шабац

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
МАЧВАНСКИ ОКРУГ	Шабац	<i>Љубавне муке и поуке</i>	Светлана Тошић, Славица Топић, наставници Српског језика и књижевности, ученици 6. и 7. разреда ОШ „Јеврем Обреновић“, Шабац	Драматизација књижевних дела	<p>У представи се приказују прве ђачке љубави, тема која је ученицима увек занимљива.</p> <p>Циљеви: развијање и неговање љубави према књижевним делима, стварање читалачких навика, оспособљавање ученика за изражавање мисли и осећања, развијање способности запажања, замишљања и анализирања.</p> <p>Исходи: ученици разликују аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта, уочавају разлике у карактеризацији ликова према особинама (физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким) разликују хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела.</p> <p>Код посетилаца се развија љубав према књижевности и позоришту.</p>	<p>Последња недеља марта</p> <p>Културни центар Шабац</p>
МАЧВАНСКИ ОКРУГ	Шабац	<i>Књижевно поподне</i>	Стручно веће наставника Српског језика и књижевности ОШ „Стојан Новаковић“, Шабац, ученици, други наставници, родитељи	Трибина	<p>На поетској вечери гост ће бити Живадинка Веселиновић, аутор збирке песама „Обриси срца“. Упознавање публике са ликом, делом и стваралаштвом писца протећи ће у интерактивној атмосфери, уз разговор публике са песникињом.</p> <p>Циљ: оспособљавање учесника активности за активно коришћење и даље развијање језичких способности у усменом и писаном облику.</p> <p>Очекивани исходи: ученици се оспособљавају за сналажење пред животним изазовима и проблемима кроз стално унапређивање језичке писмености, изражавају се поштујући основне књижевнојезичке норме у свакодневном говору. Разговарају слободно о одабраној или задатој теми, добијају подстицај да своје емоције изразе, обогаћују своје личности неговањем љубави према књижевности.</p>	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
ЗАПАДНОБАЧКИ ОКРУГ	Сомбор	<i>Мелодија српског језика</i>	Лидија Неранчић Чанда, ученици 1. разреда Гимназије „Вељко Петровић“ Сомбор	Радионица Изложба	Ученици пет одељења првог разреда урадиће паное са одабиром најлепших речи српског језика (критеријум за одабир: најлепше речи по звучању). Панои ће бити изложени у ходницима Гимназије, а изложбу ће посетити, сем ученика и професора Гимназије, и други посетиоци.	Прва недеља марта
ЗАПАДНОБАЧКИ ОКРУГ	Сомбор	<i>Књижевна шетња Сомбором</i>	Стручно веће професора Српског језика и књижевности Гимназије „Вељко Петровић“, Сомбор Заинтересовани грађани Сомбора, ученици основних и средњих школа	Амбијентална књижевна радионица	Књижевна шетња ће се организовати у центру града, крај споменика четворма књижевницима који су рођени у Сомбору или су у њему провели део живота. Шетња ће започети крај споменика Лази Костићу (рецитал одабраних стихова), наставити се до споменика Вељку Петровићу (читање одабраних делова из збирке „Буња и други у Раванграду“), споменика Јовану Дучићу и Исидори Секулић (казивање одабраних стихова и прозе). Овај догађај биће промовисан у јавности путем локалних медија.	Трећа недеља марта
БРАНИЧЕВСКИ ОКРУГ	Пожаревац, Велико Градиште, Голубац, Жабари, Жагубица, Кучево, Мало Црњиће, Петровац на Млави	<i>Мој језик</i>	Славица Јовановић, професор Српског језика и књижевности, ученици основних и средњих школа, ментори ученика	Конкурс	Литерарни конкурс биће организован са циљем да се популаризује српски језик, подстакну читалачке навике, љубав према књижевности, писаној речи и самостално литерарно стваралаштво код ученика основних и средњих школа Браничевског округа. На завршној вечери доделиће се награде најуспешнијим младим литерарним ствараоцима, чиме ће се подстаћи афирмација ученичког залагања и остварених успеха.	Крај марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
МОРАВИЧКИ ОКРУГ	Чачак	<i>Бис за правопис!</i>	Сања Перовановић, професор Српског језика и књижевности, педагошки саветник, ментор у Регионалном центру за таленте Чачак Ученици основних и средњих школа, полазници и ментори Регионалног центра за таленте Чачак	Предавање Радионица	Повезивање правописних знања са израдом научно-истраживачког рада, као и језичке норме са информатичком писменошћу у обради текста. Отклањање најчешћих правописних недоумица у вези са употребом великог и малог слова, скраћеница, одвојеног и спојеног писања речи, преношења речи у следећи ред; правописна решења у вези са гласовним променама; повезивање ортографске са морфолошком нормом. У првом делу активности реализоваће се предавање, а у другом делу који је радионичарског облика (онлајн квиз, правописне картице, правописна слагалица и др.) увежбаваће се примена правописних правила.	9. 3. 2024.
МОРАВИЧКИ ОКРУГ	Ивањица	<i>Правописница</i>	Верица Костић и Радмила Костић, наставници Српског језика књижевности, ученици седмог и осмог разреда ОШ „Сретен Лазаревић”, Прилике	Вршњачке језичке радионице	Правописне радионице одржаће се у Дому културе у Ивањици за две групе ученика. Прву групу чиниће ученици основних школа који похађају разредну наставу, а другу групу ученици основних школа који похађају предметну наставу. Планира се учешће свих основних школа на територији Општине Ивањица. У улози едукатора биће ученици ОШ „Сретен Лазаревић”, уз менторску подршку наставника. Осим за ученике, радионице ће бити отворене за наставнике и родитеље. Од материјала насталих током радионица биће приређена изложба. Циљ је да ученици кроз различите игровне активности овладавају знањима из правописа, али и да се поспешу познавање правописних правила код наставника и родитеља.	Друга половина марта

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
МОРАВИЧКИ ОКРУГ	Ивањица	<i>Расковник – културни активизам младих</i>	Верица Костић, наставник Српског језика и књижевности, ученици шестог и седмог разреда ОШ „Сретен Лазаревић”, Прилике	Вршњачке језичке радионице	<p>Кроз различите дидактичке материјале и игровне активности ученици ће откључавати значења старих речи и израза, корпуса сакупљеног током пројекта <i>Расковник</i>.</p> <p>Вршњачке језичке радионице одржаће се у Дому културе у Ивањици.</p> <p>У улози едукатора биће ученици ОШ „Сретен Лазаревић”, уз менторску подршку наставника. Осим за ученике, радионице ће бити отворене за наставнике и родитеље.</p> <p>Циљ радионица је представљање речника и истраживања на речнику архаичних речи и израза насталом током пројекта <i>Расковник</i>.</p>	Друга половина марта
МОРАВИЧКИ ОКРУГ	Лучани	<i>Путујемо и учимо српски</i>	Наташа Милутиновић, наставник Српског језика и књижевности, ОШ „Вук Караџић“, Каона Ученици основних школа	Језичке радионице	<p>Први део активности: кроз словне игре ученици ће довршавати започете стихове, решавати ребусе и асоцијације.</p> <p>Други део активности: ученици ће издвајати народне умотворине, правописна правила, цитате из дела српских писаца. Потом ће израђивати налепнице за аутомобиле са издвојеним садржајима.</p> <p>Налепнице ће делити родитељима, запосленима у школама, локалном становништву и представницима локалне самоуправе.</p> <p>Циљ радионица је да ученици обогате свој речнички фонд, утврде знања о језику и књижевности и промовишу српски језик ван оквира школе.</p> <p>Исходи: ученици обогаћују свој речнички фонд; знају чињенице о језику; познају књижевне појмове.</p>	11–22. 3. 2024.

ОКРУГ	ГРАД / ОПШТИНА	НАЗИВ АКТИВНОСТИ	ОРГАНИЗАТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ	ОБЛИК АКТИВНОСТИ	КРАТАК ОПИС АКТИВНОСТИ	ОРИЈЕНТАЦИОНИ ТЕРМИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
МОРАВИЧКИ ОКРУГ	Лучани	<i>Прошлост у речима</i>	<p>Маријана Главоњић, наставник Српског језика и књижевности, ученици ОШ „Марко Пајић“, Вича</p> <p>Информатори: најстарији становници насеља Вича</p>		<p>Истраживање ће обухватити област дијалекатске лексике (називи за храну, посуђе, народну ношњу, сточарска лексика...)</p> <p>Циљна група су мештани Драгачева, ученици других школа и места којима би био презентован рад.</p> <p>Ученици ће користити прилагођене упитнике за дату област дијалекатске лексике. Трагаће за старијим информаторима, те ће бележити архаичне речи и изразе, као и приче из старих времена.</p> <p>При теренском раду, бележиће се аудио-снимци који ће се потом текстуално уобличити. У завршној фази истраживања направиће се речник сакупљених старих речи и израза, а ученици ће уз радове приложити и старе фотографије добијене од информатора.</p> <p>Резултати овог истраживачког пројекта презентоваће се у школском часопису „Весело звонце“, као и на Драгачевском сабору трубача.</p> <p>Циљ је да се мештани Виче и околних места упознају са старим изразима које можда још у сећању чувају једино њихови најстарији чланови породице, као и да се занимљиве приче из старина ученичким истраживањем сачувају од заборава.</p>	Друга половина марта